

PROJECTVOORSTELLEN DOELMATIG WATERBEHEER 2013

Werkeenheid De Meierij

Opgesteld door:

Afvalwaterteam Doelmatig waterbeheer de Meierij

Versie en datum:

Revisie 6 van 22 februari 2013

Goedgekeurd door:

Stuurgroep Doelmatig waterbeheer De Meierij

INHOUD

1. Kostenmenu

- 1.1 Advisering kostendekkingsplannen
- 1.2 MBA – Centrale hoofdpst gemalen
- 1.3 Onderzoek besparingsmogelijkheden beheer en onderhoud (inspectie) drukriolering
- 1.4 Besparingsmogelijkheden rioolreinigen en inspectie riolering
- 1.5 Verwerking berm- en slootmaaisel
- 1.6 Onderhoud watergangen en bermsloten

2. Kwaliteitsmenu

- 2.1 Calamiteitenplan
- 2.2 Samenwerking grondwaterbeheer
- 2.3 Meten en monitoren afvalwaterketen / stedelijk water

3. Kwetsbaarheidsmenu

- 3.1 Inzet watertrainees en onderwijsveld

4. Kennismenu

- 4.1 Platformbijeekkomsten Innovatie- en KEnnisAgenda stedelijk water (IKEA)
- 4.2 Versterken communicatie

5. Klimaat- en kringloopmenu

- 5.1 Energieopwekking: wordt in de loop van 2013 opgesteld
- 5.2 Grondstoffenterugwinning: wordt in de loop van 2013 opgesteld

1.1 Advisering kostendekkingsplannen

1. Projectnaam	Advisering Kostendekkingsplannen
2. Projectomschrijving	Uitwerken en van aanvullende uitgangspunten en verwerken daarvan samen met de strategie uitgangspunten e.d. in de kostendekkingsplannen.
3. Trekker	Oisterwijk (Frans Veeke)
4. Projectteam	Technisch medewerkers van gemeente Oisterwijk, Tilburg, Gilze-Rijen, en Haaren/Den Bosch Financiële medewerkers gemeente Oisterwijk, Gilze-Rijen, Tilburg en Boxtel Financiële medewerkers Waterschappen de Dommel en Brabantse Delta
5. Overige betrokkenen	Ambtelijke werkgroep
6. Datum	4 februari 2013

1. Probleemstelling

Binnen de werkeenheden Meierij en Hart van Brabant is op het gebied van financiën gestart met inventarisaties en vergelijking van kosten binnen de kostendekkingsplannen. Op basis van de inventarisaties is gebleken dat er mogelijkheden zijn tot besparing op het gebied van exploitatie, kostenkengetallen (Oss) en investeringen. Het belangrijkste punt om verder uit te werken is dan ook hoe deze besparingen in de kostendekkingsplannen verwerkt kunnen worden.

2. Projectbegrenzing

Aanpassingen van het kostendekkingsplan voor de individuele gemeentes is afhankelijk van de resultaten van de diverse onderzoeken en vaststelling van uitgangspunten zoals bijv. exploitatie, investeringen, leeftijd enz. Door te rekenen met de diverse uitgangspunten wordt vergeleken wat de verschillen zijn tussen de huidige kostendekkingsplannen en de aangepaste kostendekking. Daarnaast kunnen aanvullende uitgangspunten vastgesteld worden zoals afschrijvingstermijnen, methodes van afschrijving en rentetoe rekening en/of – berekening. Hierbij is de BBV een leidend principe. Een belangrijk ander onderdeel van de kostendekkingsplannen is het maken van keuzes op het gebied van (spaar)voorzieningen en directe afschrijving van investeringen.

3. Doelstelling

Doelstelling is om voor iedere gemeente (waterschap) mogelijkheden tot kostenbesparing binnen de kostendekkingsplannen in beeld te brengen. Afhankelijk van de beschikbaarheid van nieuwe uitgangspunten worden de kostendekkingsplannen daarvoor aangepast en bij het opstellen van nieuwe VGRP's verwerkt.

4. Resultaat

Optimalisatie van de kostendekkingsplannen en behalen van de maximale besparingen in 2020. Aan de hand van de mogelijke strategiekeuzes wordt bepaald wat per gemeente de mogelijke besparing is die behaald kan worden. Dat kan verschillen per gemeente.

5. Projectfasering en beslismomenten

Project start zo snel mogelijk, maar is mede afhankelijk van de nog vast te stellen uitgangspunten in andere PvA's. Elke gemeente zal aan de hand van de gezamenlijke uitgangspunten bij het eerstvolgende v-GRP het kostendekkingsplan hierop baseren.

6. Kosten

Uren van leden van de werkeenheden. Voorgesteld wordt om met technische en financiële mensen van 2 of 3 gemeenten en een waterschap dit project uit te voeren. Na vaststelling van alle andere uitgangspunten is er voldoende materiaal voorhanden om de kostendekkingsplannen op te stellen. Terugkoppeling vindt plaats in ambtelijke werkeenheden.

Activiteiten	Uren deelwerkgroep Max 4 gem + 2 ws (financieel en ambtelijk)		Uren plenair (16 gem + 3 ws) via ambt. Werkgroep verdeeld over HvB en Meierij	
	Urenverdeling over beide werkeenheden			
	HvB	Meierij	Hvb	Meierij
GRP's (projectplan ....)	5 x 12	5 x 12	individueel	individueel
Afschrijvingstermijnen	5 x 12	5 x 12	10 x 2	10 x 2
Methodiek	5 x 12	5 x 12	10 x 2	10 x 2
Beschrijven relevant beleid voor VGRP's	5 x 8	5 x 8	10 x 2	10 x 2
Extra uren trekker	20	20	nvt	nvt
Totaal	240	240	60	60
Totaal cumulatief				600

75% van de ingeschatte uren wordt besteed in 2013, de rest in 2014.

7. Organisatie

De problematiek van kostendekkingsplannen is niet uitsluitend door technische mensen op te lossen. Veelal is er wel veel kostenbesef aanwezig, maar minder kennis van financiële verwerking. Dus vanuit die hoedanigheid moeten technische mensen meedenken. Voor de puur financiële verwerking van de cijfers is ondersteuning van financiële mensen een absolute noodzaak. De trekker van het PvA treedt voor dit proces als voorzitter op. Om slagvaardig te kunnen werken is binnen Hart van Brabant een overleg gevoerd met medewerkers financiën. Daaruit is een werkgroep samengesteld. Vanuit de Meierij is aangesloten op dit overleg met de medewerker financiën van de gemeente Boxtel. Door toevoeging van bijvoorbeeld de technisch vertegenwoordiger van de gemeente den Bosch of Haaren is de vertegenwoordiging compleet en kan integraal een advies uitgebracht worden naar bijna volledig midden-Brabant.

8. Tijd

De doorlooptijd van het project is afhankelijk van de overige aan te leveren uitgangspunten, zodat er voldoende tijd over blijft voor de gemeenten om in een v-GRP op te stellen op basis van deze uitgangspunten. De noodzaak om snel te werken is daarbij vanuit Hart van Brabant hoger dan vanuit de Meierij. Binnen Hart van Brabant zijn enkele gemeentes voornemens in 2013 of uiterlijk 2014 een nieuw V-GRP op te stellen. Binnen de Meierij is gekozen om dit in 2015 te realiseren.

9. Communicatie (en informatie)

De communicatie loopt via de ambtelijke werkeenheden. Richting de bestuurders vindt de communicatie plaats via de voorzitters van het ambtelijk overleg.

10. Kwaliteit

Bruikbare financiële input voor alle gemeenten en waterschappen volledig afgestemd op de BBV

11. Risico's

- Te lange doorlooptijd, zodat gemeenten binnen Hart van Brabant die in 2013/2014 een vGRP moeten vaststellen in tijdnood komen. Het zou verstandiger zijn om de vaststelling van de VGRP's uit te stellen en parallel te laten lopen met de andere gemeentes op basis van de zelfde uitgangspunten. Dit geldt niet voor de Meierij waar een andere planning wordt gehanteerd.
- Onduidelijkheid over verschillen in beleid met hogere overheden en/of waterschappen.
- Medewerking en inzicht van financiële controllers van de diverse partners
- Medewerking en bereidwilligheid tot aanpassingen van management en bestuur van de individuele partners

12. Raakvlak met andere projecten/vastgesteld beleid

- Plan van aanpak gezamenlijke uitgangspunten VGRP
- Gezamenlijk aanbesteden exploitatie onderdelen
- Gezamenlijk aanbesteden projecten

- Afstemming programmering

13. Overige opmerkingen

De meeste werkzaamheden t.a.v. verwerking in een kostendekkingsplan kunnen pas starten na verwerking voorgaande processen. Methodiek keuzes e.d. kunnen in 2012/2013.

1.2 MBA - gezamenlijke hoofdpst

1. Projectnaam	MBA – gezamenlijke hoofdpst
2. Projectomschrijving	Gemeenten en waterschap realiseren een gezamenlijke hoofdpst (MBA).
3. Trekker	Waterschap De Dommel (Ruud Peeters)
4. Projectteam	Gemeenten Haaren, Oisterwijk, Nuenen en Son en Breugel en WS De Dommel
5. Overige betrokkenen	Alle werkeenheden in Dommelgebied
6. Datum	4 februari 2013

1. Probleemstelling

Het concept Waterrestaurant biedt de mogelijkheid om de gezamenlijke opgave afvalwaterketen zoals verwoord in het Bestuursakkoord Water vorm te geven. Binnen de werkeenheden doelmatig waterbeheer De Meierij, Hart van Brabant en Waterportaal Zuid-Oost Brabant hebben partijen aangegeven geïnteresseerd te zijn in het resultaat van het gerecht “Gezamenlijke hoofdpst - MBA”. Vijf partijen werken dit gerecht mee uit.

Op deze manier wordt door de vijf partijen een gerecht uitgewerkt dat na oplevering ter beschikking kan worden gesteld aan belangstellenden in alle Brabantse werkeenheden.

2. Projectbegrenzing

Genoemde Gemeenten en waterschap werken projectmatig met elkaar samen om te komen tot een gezamenlijk gebruik van een MBA (Monitoring en Besturing Afvalwaterketen) met een gunstige prijs-kwaliteitverhouding.

3. Doelstelling

Partijen werken projectmatig met elkaar samen om te komen tot het gezamenlijk gebruiken van een MBA met een gunstige prijs-kwaliteitverhouding en dat tevens de opbrengsten verhoogt in de zin van:

- het verhogen van de bedrijfszekerheid;
- het beschikbaar komen van bruikbare data;
- de kwaliteit en uitwisselbaarheid van de beschikbare data;
- de kennis over het daadwerkelijk functioneren van de waterketen in de praktijk;
- het verminderen van de kwetsbaarheid.

Partijen onderzoeken gezamenlijk de mogelijkheid voor de aanschaf en het exploiteren van een gezamenlijke hoofdpst voor inzamelen en transport van afvalwater (= MBA-systeem). Deze hoofdpst biedt de mogelijkheid om het operationele rioolbeheer uit te voeren met een leveranciersonafhankelijk systeem. Dit systeem moet zodanig open zijn dat toekomstige wensen relatief eenvoudig hieraan kunnen worden gekoppeld. Denk hierbij aan de koppeling met onderhoudssystemen en het op grond van onderlinge afspraken sturen op het niveau van een aanvoergebied van een RWZI in de riolering en het transportstelsel.

Partijen brengen gezamenlijk de gewenste functionaliteit van het MBA in kaart, evenals een inschatting van de tijdbesteding, de interne en externe kosten voor de aanschaf van een MBA en van het operationeel houden hiervan.

4. Resultaat

Het eerste resultaat van de voorfase van het project MBA is een rapportage waarvan het bestuur van de betrokken partijen de mogelijkheid wordt geboden een besluit te nemen over:

- Een go – no go voor het gezamenlijk MBA op basis van:
  - Een gezamenlijk programma van eisen;
  - De aantoonbare werking van een MBA op basis van een uitgevoerde pilot;
  - Een gezamenlijk uitgevoerde marktverkenning van bestaande systemen aan de hand van het gezamenlijke programma van eisen;
- Voorwaarden voor het gebruik van het gezamenlijk MBA;
- De wijze waarop en de voorwaarden waaronder de samenwerking bij het gezamenlijk MBA gestalte wordt gegeven.

5. Projectfasering en beslismomenten

Activiteit	Gereed
Plan van aanpak incl. projectteam akkoord	1 november 2010
Start project	1 november 2010
• Pilot Hoofdpost.	1 juni 2012
• Marktverkenning	1 februari 2012
• Gezamenlijk programma van eisen.	1 februari 2013
• Voorwaarden voor gebruik MBA	1 maart 2013
Inkooptraject incl. proof of concept	1 november 2013

6. Kosten

De kosten zullen met name bestaan uit de uren van de leden van de werkeenheden De Meierij voor de plenaire terugkoppeling en het delen van de resultaten.

Activiteit	Uren per lid PT	Kosten per lid PT	Uren per lid WE Meierij
Start project		€ 5000	2
• Pilot Hoofdpost.	P.M.		
• Marktverkenning	40		
• Gezamenlijk PVE	p.m.		
• Voorwaarden voor gebruik MBA	20		
Inkooptraject	80-100		6
Extra uren trekker	120		
Totaal	Pm	€ 30.000	88

7. Organisatie

Trekker is waterschap De Dommel (Ruud Peeters).

Projectteam bestaat uit gemeente Haaren (Jeroen van Baren), gemeente Oisterwijk (Frans Veeke), gemeente Nuenen (Leon Classen), gemeente Son en Breugel (Henk Vogels) en waterschap De Dommel (Yvonne Marcks en Henri van Wylick).

8. Tijd

Na bestuurlijke besluitvorming over go – no go (begin 2013) kan inkooptraject worden opgestart en afgerond. Benodigde tijd per lid van de werkeenheden De Meierij staat weergegeven in de tabel onder 6.

9. Communicatie (en informatie)

De communicatie loopt via de ambtelijke werkeenheden en via de vertegenwoordigers van de partners van de werkeenheden naar de eigen organisaties. Richting de bestuurders vindt de communicatie plaats via de voorzitter van het ambtelijk overleg. Verdere verspreiding van de informatie via “viadesk” en de website www.waterrestaurant.nl met de mogelijkheid om voor dit specifieke onderwerp een themabijeenkomst te organiseren.

10. Risico's

Onduidelijke afspraken over voorwaarden voor gebruik. Zwaan kleef aan principe. Hoeveel zwanen gaan er nu echt meedoen.

11. Raakvlak met andere projecten/vastgesteld beleid

Raakvlakken met uitrol meetnet waterketen in diverse aanvoergebieden. Grondwatermonitoring en neerslagmeting.

12. Overige opmerkingen

Wat is de bijdrage van dit gerecht aan de doelstellingen uit het Bestuursakkoord Water.

Kosten	+
Kwaliteit	++
Kracht	++

MBA biedt de mogelijkheid om over het gehele transportsysteem van de afvalwaterketen het operationele beheer uit te voeren en beter op elkaar af te stemmen.

MBA is een werkeenheden overstijgend en al lopend traject. De voortgang en de resultaten hiervan zullen in de werkeenheden doelmatig waterbeheer worden gepresenteerd. Onderbrengen van dit onderwerp in het jaarprogramma in één van de werkeenheden ligt daarom niet voor de hand. Daarom alleen de uren voor kennisuitwisseling hierover in begroting werkeenheden doelmatig waterbeheer De Meierij opnemen.

1.3 Onderzoek besparingsmogelijkheden beheer en onderhoud (inspectie) drukriolering

1. Projectnaam	Onderzoek besparingsmogelijkheden beheer en onderhoud (inspectie) drukriolering
2. Projectomschrijving	Onderzoek naar besparingsmogelijkheden in het beheer en onderhoud (en inspectie van drukriolering op basis van (inventarisatie van) de best-practice(-s), inventarisatie, vergelijkingen en waar mogelijk gebruik van vernieuwende initiatieven. Inclusief concrete uitvoeringsvoorstellen voor verdere uitrol.
3. Trekker	Gemeente Sint-Oedenrode
4. Projectteam	Gemeente Sint-Oedenrode, Heusden, Vught en Haaren
5. Overige betrokkenen	Gemeenten werkeenheid Meierij
6. Datum	4 februari 2013

1. Probleemstelling

In de rapportage “verkenning van de huidige situatie, besparingspotenties en de aanzet/kaders voor toekomstige samenwerking” is voor de Meierijgemeentes een besparingspotentieel opgenomen (in Bijlage E).

Met name op het gebied van inspecties van drukriolering(putten) zouden bij sommige gemeenten besparingsmogelijkheden zitten. Besloten is het onderwerp vanuit een breder perspectief te benaderen (en verder te kijken dan alleen de besparingsmogelijkheden op inspectiekosten).

2. Projectbegrenzing

Het project is in principe begrensd tot besparingsmogelijkheden op het gebied van (mechanische) drukriolering (vrijerval riolering c.a. wordt in het kader van een ander project gezien). Drukriolering is een specifiek onderdeel van het rioleringsysteem waarbij voor het beheer en onderhoud ervan specifieke deskundigheid noodzakelijk is.

Waar in de loop van het proces blijkt dat ook op andere vlakken c.q.(mechanische-) rioleringsonderdelen verbeterings-/besparingsmogelijkheden zijn, dan zal het projectteam zich, in eerste instantie, beperken tot het vastleggen ervan.

3. Doelstelling

De doelstelling van het project is meerledig:

- Het inventariseren en vastleggen van de best-practice(-s);
- Het doen van voorstellen van besparingsmogelijkheden. Daarbij onder andere de volgende mogelijkheden te bezien:
  - toepassing beheer- en onderhoudssoftware
  - gezamenlijke inkoop: software, pompen, pomponderdelen, onderhoudscontracten, deelreparaties, renovaties
  - innovatief(ver) aanbesteden/inzetten van kennis van “de markt”,
  - optimaliseren “onderhoudsstrategie”
  - digitaal ontsluiten en muteren van beheergegevens (in het veld)
  - samen werken/inkopen verwerking beheergegevens
- Het – op basis van het voorgaande – zoeken van de juiste schaalgrootte voor de samenwerkings/inkoop verbanden.

4. Resultaat

- Een overzicht van onderwerpen/onderdelen voor mogelijke besparingen.
- Een verslag van de resultaten van het onderzoek naar de beste onderhoudsstrategie.
- Voorstel/uitnodiging voor deelname aan concrete inkoop/aanbestedingstrajecten.
- Het maken van een bestek/overeenkomst

5. Projectfasering en beslismomenten

Activiteit	Gereed
Inventarisatie besparingsmogelijkheden/verzamelen "best-practices",	1 maart 2013
Toelichten onderwerpen/toetsen bredere toepassingsmogelijkheden (beschrijving 1 A4/onderwerp)	1 juni 2013
Onderzoek/optimalisatie strategieën (beschrijving ervaringen 0,5 A4/onderwerp)	1 oktober 2013
Communiceren resultaten	1 december 2013
Inventariseren mogelijkheden gezamenlijke uitvoering/inkoop/aanbesteding	1 maart 2014
Maken bestek/overeenkomst	1 juni 2014
Start besparen	1 juli 2014

6. Kosten (en uren)

De kosten zullen met name bestaan uit de uren van de leden van het projectteam.

Activiteit	Uren trekker	Uren per lid PT
Inventarisatie incl. beknopt verslag (4 partijen)	16	6
Opstellen rapportage/toelichting besparingsonderwerpen	12	6
Rapportage onderzoek en advies optimale onderhoudsstrategieën	12	6
Communiceren resultaten	10	6
Inventariseren mogelijkheden gezamenlijke uitvoering/inkoop/aanbesteding	10	6
Maken bestek/overeenkomst	10	4
Totaal	Circa 70	Circa 34

75% van de geraamde uren wordt besteed in 2013. De rest in 2014.

De kosten voor het opstellen van een bestek/overeenkomst worden geraamd op: € 5.000,-

7. Organisatie

Gemeente Sint-Oedenrode: trekker en projectleiding

Gemeente Haren; kennisbron en projectteamlid

Gemeente Heusden; kennisbron en projectteamlid

Gemeente Vught; kennisbron en projectteamlid

Belanghebbende/geïnteresseerde:

Gemeente Boxtel

8. Tijd

De doorlooptijd van het project is circa 10 maanden (zie ook onder 5). De activiteiten daarvoor worden meegenomen in het werkplan van de werkeenheden voor 2013 e.v. Benodigde tijd voor lid projectteam en lid werkeenheden De Meierij zie tabel onder 6.

9. Communicatie (en informatie)

De communicatie loopt via het projectteam en via de vertegenwoordigers van de partners van de werkeenheden naar de eigen organisaties. Besluitvorming over projectplan en meetplan vindt plaats via de ambtelijke werkeenheden en daarna door de stuurgroep van de werkeenheden.

10. Risico's

- Onduidelijkheid over beheerstructuur (wie doet wat, wie heeft gegevens, wie analyseert, wie betaalt voor wat?): maakt onderdeel uit van de verdere uitwerking.

11. Raakvlak met andere projecten/vastgesteld beleid

Gezamenlijk aanbesteden exploitatie onderdelen

Gezamenlijk aanbesteden projecten

12. Overige opmerkingen

Wat is de bijdrage van dit project aan de doelstellingen uit het Bestuursakkoord Water.

Kosten	+
Kwaliteit	+
Kracht	+

1.4 Besparingsmogelijkheden rioolreinigen en inspectie riolering

1. Projectnaam	Besparingsmogelijkheden rioolreinigen en inspectie riolering
2. Projectomschrijving	Benutten besparingsmogelijkheden door vermindering van de personele inzet van de deelnemende opdrachtgevers in de voorbereidingsfase en het verkrijgen van de meest gunstige eenheidsprijs door schaalvergroting.
3. Trekker	Gemeente Boxtel
4. Projectteam	Waterschap De Dommel, gemeenten Boxtel, Oisterwijk, St. Michielsgestel en Haaren
5. Overige betrokkenen	Gemeente Vught
6. Datum	4 februari 2013

1. Probleemstelling

Op het gebied van reinigen van kolken, gemalen, drukunits en vrijvervalriolering alsmede de inspectie van de vrijvervalriolering kan bij gemeenten en waterschappen besparing worden behaald. Het onderhoud aan objecten van het rioolstelsel is een jaarlijks terugkerende activiteit. Aanbesteding vindt vaak plaats door middel van een of meerdere bestekken per opdrachtgever met verschillende looptijden. Door deze werkzaamheden gezamenlijk voor te bereiden en voor meerdere jaren aan te besteden wordt kennis uitgewisseld en verloopt de voorbereiding efficiënter doordat personeelsinzet beperkt wordt.

Binnen de werkeenheden Meierij werken het Waterschap De Dommel en de gemeenten Boxtel, Oisterwijk, St. Michielsgestel en Haaren al sinds 2006 samen op gebied van reinigen en inspectie en hebben hiervoor een gezamenlijk RAW bestek opgesteld.

In dit bestek zijn meerdere gelijksoortige activiteiten opgenomen die vrijwel bij elke opdrachtgever jaarlijks voorkomen, zoals het reinigen van kolken, vrijvervalriolering, rioolgemalen, enz. en het inspecteren van de vrijvervalriolering.

2. Projectbegrenzing

Het project is in principe begrensd tot het reinigen van de rioleringsobjecten van de vrijverval en mechanische riolering en het inspecteren van de vrijvervalriolering. Het inspecteren en beoordelen van de onderdelen van de mechanische riolering is een discipline die specifieke elektromechanische vakkennis vereist en qua aard van werkzaamheden niet aansluit bij de reinigingsactiviteiten. Het inspecteren van de mechanische riolering wordt in het kader van het project "onderzoek besparingsmogelijkheden beheer en onderhoud (inspectie) drukriolering" gezien.

Voor wat betreft de personele activiteiten wordt het project op dit moment begrensd tot het gezamenlijk voorbereiden, aanbesteden en gunnen van de opdracht. Mogelijk dat ook besparing kan worden bereikt op het gebied van een gezamenlijke directievoering, toezicht en besteksadministratie. Dit kan de komende jaren nader worden onderzocht en indien kansrijk worden ingevoerd. Nu regelen de desbetreffende deelnemers dat ieder voor zich voor hun eigen perceel.

3. Doelstelling

De doelstelling van het project is meerledig:

- Kostenbesparing door lagere prijzen per eenheid tegen de gewenste kwaliteit;
- Kostenbesparing door vermindering van tijdsbesteding in de besteksvorbereiding en aanbesteding- en gunningprocedure.
- Verkennen en beoordelen van de mogelijkheden voor verdere verdieping van de samenwerking en besparing voor o.a. gezamenlijke directievoering en houden van toezicht;
- Zoeken naar de juiste schaalgrootte voor samenwerking en gezamenlijke aanbesteding in relatie tot de meest gunstige prijs en kwaliteit.

4. Resultaat

Door gebruik te maken van elkaars deskundigheid en tijdsbesteding op het vlak van reinigen en inspectie komen tot:

- Een optimalisatie van het (reeds aanwezige) gezamenlijk gedragen RAW bestek voor reinigen en inspectie in de vorm van een meerjarencontract;
- Een voorstel voor verdere verdieping van de samenwerking en besparingsmogelijkheden in de uitvoeringsfase van het bestek.

5. Projectfasering en beslismomenten

Is feitelijk niet aan de orde; zie de opmerkingen onder 6 en 8.

6. Kosten (en uren)

De kosten zullen hoofdzakelijk bestaan uit de uren van de leden van de deelnemende gemeenten en waterschap(pen) ten behoeve van het verzamelen en beschrijven van de jaarlijks te reinigen arealen. Dit zijn feitelijk activiteiten die onderdeel zijn van de dagelijkse rioleringszorg. Naar schatting is dat 8-12 uur per deelnemer.

Het Waterschap De Dommel is namens de deelnemers de aanbestedende partij en heeft in die hoedanigheid een grotere personeelsinzet ten opzichte van de andere deelnemers. Dit wordt geschat op 20 uur extra.

Er is inmiddels een bruikbaar basisbestek voorhanden wat enkel moet worden geëvalueerd en geoptimaliseerd voorafgaand aan elke aanbesteding. Dit is een aangelegenheid van alle deelnemende partijen. Hiervoor is ruim voldoende interne expertise voorhanden en maakt tussenkomst van externen overbodig. De tijdsbesteding per deelnemer bedraagt ca. 4 uur plus 8 uur voor de bestekschrijver.

7. Organisatie

Gemeente Boxtel: trekker, kennisbron en projectteamlid

Waterschap De Dommel: aanbestedende dienst, kennisbron en projectteamlid

Gemeente Haaren; kennisbron en projectteamlid

Gemeente Oisterwijk: kennisbron en projectteamlid

Gemeente St. Michielsgestel; kennisbron en projectteamlid

Belanghebbende/geïnteresseerde: Gemeente Vught

8. Tijd

Eventuele activiteiten ter optimalisatie en het bestek en verkenning van mogelijkheden voor verdere samenwerking en besparing worden meegenomen met de evaluatie aan het einde van de contractperiode.

Benodigde tijd voor lid projectteam: zie onder 6.

9. Communicatie (en informatie)

De communicatie loopt via de ambtelijke werkeenheden en via de vertegenwoordigers van de partners van de werkeenheden naar de eigen organisaties. Richting de bestuurders vindt de communicatie plaats via de voorzitter van het ambtelijk overleg. Verdere verspreiding van de informatie via "viadesk" en de website

www.waterrestaurant.nl

10. Risico's

- Er is geen garantie dat lagere eenheidsprijzen voor de te verrichten werkzaamheden worden verkregen als gevolg van schaalvergroting. Er is een omslagpunt;
- Een lage eenheidsprijs staat mogelijk op gespannen voet met de kwaliteit van de uitgevoerde werkzaamheden. Dit vergt mogelijk meer inzet van toezichthouders;
- Een grote opdracht geeft mogelijk problemen bij het voldoen aan de gewenste uitvoeringsperiode van de desbetreffende deelnemers. Inschakelen van onderaannemers is het gevolg.
- Kleine(re) aannemers worden bij omvangrijke werken buitengesloten; Dit kan worden voorkomen door bij aanbesteding het bestek op te delen in percelen;
- Verschillen in aanbestedings- en inkoopbeleid ten aanzien van aanbestedingsvorm en looptijd meerjarencontract.

11. Raakvlak met andere projecten/vastgesteld beleid

- Gezamenlijk aanbesteden van nieuwe werken;
- Kennispool verminderen personele kwetsbaarheid.

12. Overige opmerkingen

Wat is de bijdrage van dit project aan de doelstellingen uit het Bestuursakkoord Water.

Kosten	+
Kwaliteit	0
Kracht	+

1.5 Verwerking berm- en slootmaaisel

1. Projectnaam	Verwerking berm- en slootmaaisel
2. Projectomschrijving	Gemeenten en waterschappen verkennen de mogelijkheden\alternatieven voor de verwerking van maaisel op korte en lange termijn.
3. Trekker	Waterschap De Dommel
4. Projectteam	Gemeenten Sint-Oedenrode, Tilburg, 's-Hertogenbosch, Oirschot, Eersel en Bergeijk en WS De Dommel
5. Overige betrokkenen	Alle werkeenheden
6. Datum	4 februari 2013

1. Probleemstelling

Het concept Waterrestaurant biedt de mogelijkheid om de gezamenlijke opgave afvalwaterketen zoals verwoord in het Bestuursakkoord Water vorm te geven. Binnen de werkeenheden De Meierij hebben zeven partijen aangegeven geïnteresseerd te zijn in het resultaat van het gerecht gezamenlijk aanbesteden nieuwe werken. Vier partijen hebben aangegeven dit gerecht mee te willen uitwerken.

Op deze manier wordt door de vier partijen een gerecht uitgewerkt dat na oplevering ter beschikking kan worden gesteld aan belangstellenden in alle werkeenheden.

2. Projectbegrenzing

Onderzoek naar mogelijkheden\alternatieven voor de verwerking van maaisel op korte en langere termijn. Wat is de huidige manier en wat zijn hierin de ontwikkelingen die we signaleren.

- Mogelijkheden (uitwisselen ervaringen) rondom toepassen van (berm)maaisel in de korte kringloop (=toepassen in landbouw, provinciale ontheffingsmogelijkheden) en gezamenlijk optrekken hierbij met bijv. ZLTO;
- Wettelijke belemmeringen;
- Denkrichting van afval naar grondstof (initiatief\pilot Sint-Oedenrode);
- Alternatieven richting 3P's (people, planet, profit) en\of cradle to cradle (C2C) gedachte;
- Met externen (ZLTO, provincie, composteerders etc..) organiseren van themabijeenkomst over maaiselverwerking.

3. Doelstelling

- Kennisuitwisseling rondom dit onderwerp;
- Voor elke partner beschikbaar hebben van de verwerkingsmogelijkheden van maaisel voor zowel de korte als de langere termijn.

4. Resultaat

Door gebruik te maken van elkaars deskundigheid, kennisdeling en kennisuitwisseling op het vlak van maaiselverwerking komen tot:

- Maximaal benutten van bestaande mogelijkheden voor een duurzame verwerking van maaisel;
- Inzicht in de ontwikkelingen van maaiselverwerking op de langere termijn vanuit de denkrichting van afvalstof naar grondstof;
- Inzicht in de wettelijke mogelijkheden.

5. Projectfasering en beslismomenten

Activiteit	Gereed
Plan van aanpak incl. projectteam akkoord	1 november 2012
Start project	15 september 2012
<ul style="list-style-type: none"> • Verkennen mogelijkheden en uitwisselen ervaringen korte termijn. 	1 februari 2013
<ul style="list-style-type: none"> • Wettelijke belemmeringen 	1 maart 2013

<ul style="list-style-type: none"> • Verkennen mogelijkheden en in beeld brengen ontwikkelingen langere termijn. 	1 juni 2013
Delen resultaten	Vanaf juni 2013

6. Kosten

De kosten zullen met name bestaan uit de uren van de leden van het projectteam en de leden van de werkeenheden De Meierij voor de plenaire terugkoppeling en het delen van de resultaten.

Activiteit	Uren per lid PT Meierij	Uren per lid WE Meierij
Start project		
<ul style="list-style-type: none"> • Verkennen mogelijkheden korte termijn 	12	1
<ul style="list-style-type: none"> • Wettelijke belemmeringen 	12	1
<ul style="list-style-type: none"> • Verkennen ontwikkelingen lange termijn 	12	1
Beschrijven en delen resultaten	8	4
Extra uren trekker	20	
Totaal (bij PG 4 leden + WE 7 leden)	196 + 49 = 245	

7. Organisatie

Trekker is waterschap De Dommel (Henri van Wylick).

Projectteam bestaat uit gemeente Sint-Oedenrode (Marc de Bie), gemeente Oirschot (Cees vd Schoot), gemeente Tilburg (Sonja Immenga), gemeente Eersel (Monique Claassens), gemeente Bergeijk (Ronnie van Gompel) en waterschap De Dommel (Lonneke Schilte\Jeannette van Boerdonk).

8. Tijd

De doorlooptijd van het project is maximaal 7 maanden. Benodigde tijd voor een lid van het projectteam en een lid van de werkeenheden De Meierij staat weergegeven in de tabel onder 6.

9. Communicatie (en informatie)

De communicatie loopt via de ambtelijke werkeenheden en via de vertegenwoordigers van de partners van de werkeenheden naar de eigen organisaties. Richting de bestuurders vindt de communicatie plaats via de voorzitter van het ambtelijk overleg. Verdere verspreiding van de informatie via "viadesk" en de website www.waterrestaurant.nl met de mogelijkheid om voor dit specifieke onderwerp een themabijeenkomst te organiseren.

10. Risico's

11. Raakvlak met andere projecten/vastgesteld beleid

Raakvlakken met de wettelijke belemmeringen voor maaisel. Daarnaast is dit project complementair aan het project onderhoud waterlopen.

12. Overige opmerkingen

Wat is de bijdrage van dit gerecht aan de doelstellingen uit het Bestuursakkoord Water.

Kosten	+
Kwaliteit	+
Kracht	+

1.6 Onderhoud watergangen en bermsloten

1. Projectnaam	Onderhoud watergangen en bermen
2. Projectomschrijving	Gemeenten en waterschappen verkennen de behoeftes en kansen voor samenwerking rondom het onderhoud van watergangen en bermen.
3. Trekker	Waterambassadeur De Dommel
4. Projectteam	Gemeenten Boxtel, Tilburg, Oirschot, Vught, waterschap De Dommel, waterschap Brabantse Delta
5. Overige betrokkenen	Werkeenheden De Meierij en Hart van Brabant
6. Datum	8 februari 2013

1. Probleemstelling

Het Waterrestaurant biedt de mogelijkheid om de gezamenlijke opgave afvalwaterketen zoals verwoord in het Bestuursakkoord Water vorm te geven. Binnen de werkeenheden De Meierij hebben vier partijen aangegeven geïnteresseerd te zijn in het resultaat van het gerecht. Vier partijen hebben aangegeven dit gerecht mee te willen uitwerken.

Daarnaast hebben enkele partijen belangstelling en/of medewerking aan gegeven van buiten De Meierij.

Op deze manier wordt door de betrokken partijen een gerecht uitgewerkt dat na oplevering ter beschikking kan worden gesteld aan belangstellenden in meerdere werkeenheden uit meerdere waterschapsgebieden.

2. Projectbegrenzing

Onder dit project wordt verstaan:

- Kennisuitwisseling rondom bestekken;
- Beste mensen op de beste plek (verminderen kwetsbaarheid);
- Afstemming materieel;
- Verbeteren afstemming werkzaamheden tussen waterschappen en gemeenten;
- Mogelijkheden om gezamenlijk directie te voeren, aan te besteden, kennis uit te wisselen, uitwisseling materieel en prijsafspraken te maken met aannemers.

3. Doelstelling

De doelen voor 2013 zijn:

- a. Uitwisseling van kennis;
- b. Beschikbaar hebben van up to date bestekken;
- c. Optimaliseren middelen (menskracht, materieel, financiën);
- d. Plan van aanpak 2013 en verder
- e. Voorbeeldbestek

4. Resultaat

Door blijvend gebruik te maken van elkaars deskundigheid, kennisdeling en kennisuitwisseling op vlak van maaien van watergangen en bermen optimaliseren van mogelijkheden:

- Optimaal benutten van mogelijkheden
- Inzicht in ontwikkelingen
- Beperken van kwetsbaarheden en kosten.

5. Projectfasering en beslismomenten

Activiteit	Gereed
Start project	1 feb 2013
<ul style="list-style-type: none"> • Overleg aanpak met projectpartners • Verzamelen beschikbare gegevens 	15 maart 2013
Bijeenkomst partners	31 maart 2013
Plan van aanpak	26 april 2013

Voorbeeldbestek	November 2013
-----------------	---------------

6. Kosten

Activiteit	Uren per lid PT Meierij	Uren per lid WE Meierij
Bijeenkomsten algemeen	4	
Projectpartnersoverleg	20	2
Plan van aanpak	5	1
Voorbeeldbestek	12	1
Informatiebijeenkomst	6	4
Totaal (in PG 3 leden De Meierij en WE 8 leden)	141 + 64 = 205	

Naast de inzet in uren wordt uitgegaan van inzet van een bureau in de fase van aanpassing/opzet voorbeeldbestek. Geschatte kosten € 10.000 in 2013 en € 10.000 in 2014.

7. Organisatie

Trekker is waterambassadeur voor gemeenten in werkgebied De Dommel.

Projectteam bestaat uit gemeente Boxtel (Erik ter Heijden), gemeente Tilburg (Rob Braspenning), gemeente 's-Hertogenbosch (Jan van Vliet), gemeente Oirschot (Cees van der Heijden), waterschap Brabantse Delta (Henk Eland\Cees de Rooij) en waterschap De Dommel (Rick Ketelaars).

8. Tijd

De doorlooptijd in 2013 is 11 maanden. Daarbij zal gaande het proces duidelijk worden of en zo ja op welke wijze ook na 2013 doorloop zal plaatsvinden.

9. Communicatie (en informatie)

De communicatie loopt via de ambtelijke werkeenheden en via de vertegenwoordigers van de partners van de werkeenheden naar de eigen organisaties. Richting de bestuurders vindt de communicatie plaats via de voorzitter van de werkeenheden. Verdere verspreiding van de informatie vindt plaats via www.apenstaartjebrabant.nl, www.waterrestaurant.nl en mogelijk de nieuwsbrieven van de waterambassadeurs.

Mogelijk wordt (al of niet gezamenlijk met andere projectgroepen) een themabijeenkomst belegd medio 2013.

10. Risico's

Geen.

11. Raakvlak met andere projecten/vastgesteld beleid

Er zijn raakvlakken met

- bestaand aanbestedingsbeleid,
- (door-)lopende bestekken;
- Project Verwerking maaisel en
- Overig beleid

12. Overige opmerkingen

Wat is de bijdrage van dit gerecht aan de doelstellingen uit het Bestuursakkoord Water.

Kosten	+
Kwaliteit	+
Kracht	+
Kwetsbaarheid	+

2.1 Calamiteitenplan

1. Projectnaam	Calamiteitenplan
2. Projectomschrijving	Ontwikkelen formats voor beleidskaders calamiteitszorg, calamiteitenplan en calamiteitenbestrijdingsplannen. Verkennen mogelijkheden gezamenlijke opleiding, training en oefening.
3. Trekker	Gemeente Den Bosch
4. Projectteam	Gemeenten Den Bosch, Heusden en Boxtel, ws De Dommel, ws Aa en Maas
5. Overige betrokkenen	Werkeenheid De Meierij
6. Datum	8 februari 2013

1. Probleemstelling

Het concept Waterrestaurant biedt de mogelijkheid om de gezamenlijke opgave afvalwaterketen zoals verwoord in het Bestuursakkoord Water vorm te geven. Binnen de werkeenheid De Meierij hebben zes partijen aangegeven geïnteresseerd te zijn in het resultaat van het gerecht calamiteiten. Vijf partijen hebben aangegeven dit gerecht mee te willen uitwerken.

Op deze manier wordt door de vijf partijen een gerecht uitgewerkt dat na oplevering ter beschikking kan worden gesteld aan meerdere belangstellenden.

2. Projectbegrenzing

- Uitwisseling van beleidskaders calamiteitszorg;
- Uitwisseling van calamiteitenplannen (CP) (= organieke beschrijving calamiteitenbestrijdingsorganisatie);
- Uitwisseling van calamiteitenbestrijdingsplannen (CBP);
- Afstemmen van calamiteitenplannen (CP) en calamiteitenbestrijdingsplannen (CBP);
- Verkennen van mogelijkheden voor gezamenlijke opleiding, training en oefening.

3. Doelstelling

- Voor elke partner beschikbaar hebben van een format voor:
  - De beleidskaders calamiteitszorg;
  - Een calamiteitenplan;
  - Verschillende calamiteitenbestrijdingsplannen.
- Een voorstel van de mogelijkheden voor gezamenlijke opleiding, training en oefening.

4. Resultaat

Door gebruik te maken van elkaars deskundigheid, kennisdeling en kennisuitwisseling op het vlak van calamiteiten komen tot:

- gezamenlijk gedragen beleidskaders, calamiteitenplannen en meerdere calamiteitenbestrijdingsplannen;
- een voorstel voor gezamenlijke opleiding, training en oefening.

5. Projectfasering en beslismomenten

Activiteit	Gereed
Plan van aanpak incl. projectteam akkoord	1 november 2012
Start project	1 maart 2013
<ul style="list-style-type: none"> • Uitwisseling beleidskaders, calamiteitenplannen en calamiteitenbestrijdingsplannen 	1 april 2013
<ul style="list-style-type: none"> • Analyse beschikbare gegevens en ontwikkelen formats. 	1 juli 2013
<ul style="list-style-type: none"> • Voorstel mogelijkheden voor gezamenlijke opleiding, training en oefening. 	15 september 2013

Uitrol op basis van formats	Vanaf eind 2013
-----------------------------	-----------------

6. Kosten

De kosten zullen met name bestaan uit de uren van de leden van het projectteam en de leden van de werkeenheden De Meierij voor het aanleveren van gevraagde info en plenaire terugkoppeling/kennisdeling resultaten. Daarnaast is rekening gehouden met een budget van € 5.000 voor het laten uitwerken / ontwikkelen van een standaard format.

Activiteit	Uren per lid PT Meierij	Uren per lid WE Meierij
Start project		
• Uitwisseling informatie	8	2
• Analyse informatie en ontwikkelen formats	40	4
• Voorstel mogelijkheden voor gezamenlijke opleiding, training en oefening.	8	2
Uitrol formats	pm	pm
Extra uren trekker	15	
Totaal (bij PG 5 leden + WE 6 leden)	295 + 48 = 287 uur	

7. Organisatie

Trekker gemeente Den Bosch

Projectteam bestaat uit gemeente Den Bosch, gemeente Boxtel, gemeente Heusden, waterschap De Dommel en waterschap Aa en Maas.

8. Tijd

De doorlooptijd van het project is maximaal 7 maanden. Benodigde tijd voor lid projectteam en lid werkeenheden De Meierij zie tabel onder 6. Waterschap Aa en Maas heeft aangegeven dat zij vanwege de ophanden zijnde renovatie van de RWZI slechts beperkte personele capaciteit heeft. Tijdens het project zal worden beoordeeld hoe deze zo slim mogelijk kan worden ingezet.

9. Communicatie (en informatie)

De communicatie loopt via de ambtelijke werkeenheden en via de vertegenwoordigers van de partners van de werkeenheden naar de eigen organisaties.

Richting de bestuurders vindt de communicatie plaats via de voorzitter van het ambtelijk overleg.

Verdere verspreiding van de informatie via "viadesk" en de website www.waterrestaurant.nl

10. Risico's

- Resultaat van de uitwisseling valt tegen waardoor nog veel eigen inbreng moet worden geleverd aan de formats.
- Individuele bereidheid om resultaten van dit project te implementeren.

11. Raakvlak met andere projecten/vastgesteld beleid

In elk geval raakvlak met wet- en regelgeving zijnde de Wet op de veiligheidsregio's en de Waterwet en de hieruit voortvloeiende verplichtingen.

12. Overige opmerkingen

Wat is de bijdrage van dit gerecht aan de doelstellingen uit het Bestuursakkoord Water.

Kosten	0
Kwaliteit	+
Kracht	+

2.2 Samenwerking grondwaterbeheer (kwantiteit)

1. Projectnaam	Samenwerking grondwaterbeheer (kwantiteit)
2. Projectomschrijving	Brabant Water en Waterschap de Dommel zetten kennis, expertise en mankracht in voor het opstellen van een meetplan grondwater en verzorgen het operationeel beheer meetnet grondwaterkwantiteit.
3. Trekker	Waterschap De Dommel en Brabant Water
4. Projectteam	Werkeenheid Meierij: gemeente Boxtel, Vught, Heusden, 's-Hertogenbosch, Sint-Oedenrode, Waterschap de Dommel en Brabant Water
5. Overige betrokkenen	Overige deelnemers uit Brabantse werkeenheden
6. Datum	8 februari 2012

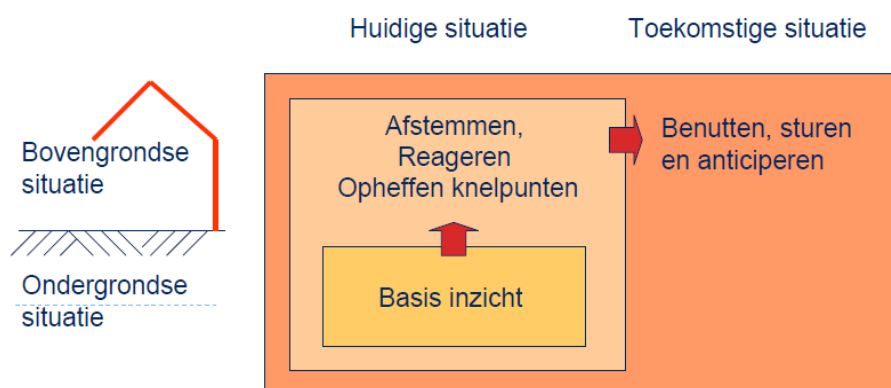
1. Probleemstelling

Vanuit hun grondwaterzorgplicht heeft de gemeente de verplichting om in het stedelijke gebied kennis op te bouwen van (het functioneren van) het grondwatersysteem. Hoewel een stedelijk grondwatermeetnet geen verplichting is, kan een dergelijk meetnet nuttig zijn om meer inzicht in de fluctuatie van de grondwaterstanden in het bebouwde gebied te verkrijgen. Hierdoor kan effectiever beleid worden geformuleerd en adequaat op vragen en problemen worden gereageerd. Een ander belangrijk aspect is het verkrijgen van betrouwbare gegevens over grondwaterstanden bij het uitvoeren van de watertoets.

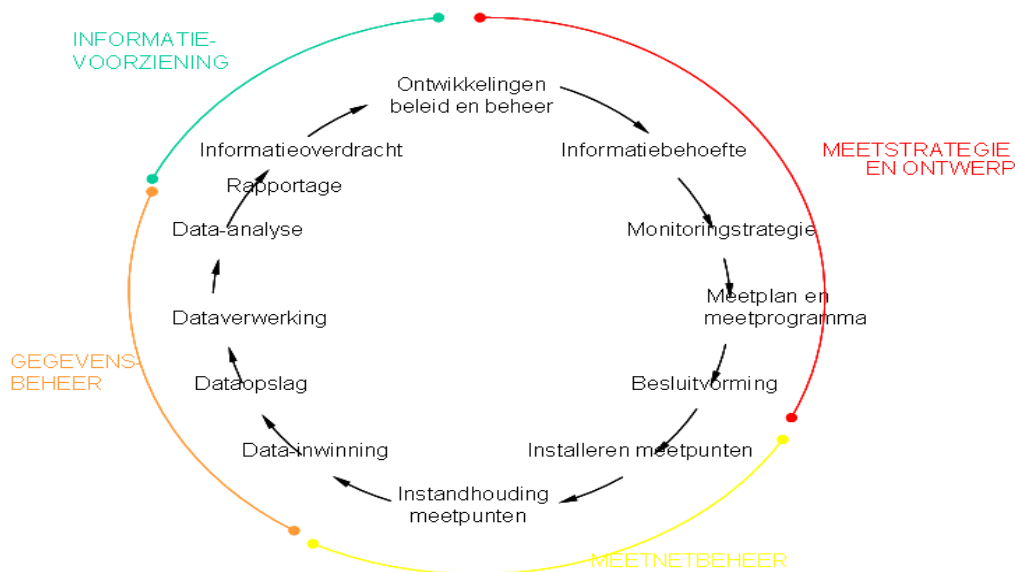
Grondwaterbeheer vraagt inzicht. Dit inzicht kan bestaan uit diverse componenten. In de eerste plaats is inzicht nodig in de ondergrondse situatie. Inzicht in de combinatie van de onder- en bovengrondse situatie geeft de mogelijkheid grondwater te beheren, ruimtelijke ordening en ondergrond onderling af te stemmen, knelpunten op te heffen en te controleren of klachten gegrond zijn. Dit is, vanwege het karakter van de informatie, reactief grondwaterbeheer.

Om over te gaan naar proactief grondwaterbeheer en ook te kunnen sturen en anticiperen is inzicht nodig in de toekomstige situatie van ondergrond en bovengrond. Trends en scenario's moeten daarbij worden doorvertaald en verkend. Dit betekent dat de gevolgen van klimaatontwikkelingen en toekomstige bouwplannen in beeld zijn. Dit is een groeiproces in drie stappen wat in onderstaande figuur schematisch is weergegeven.

De huidige situatie kenmerkt zich door geen samenwerking. De gemeenten zijn voor kennis en ondersteuning in grote mate afhankelijk van externe adviesbureaus. Vanaf 1 januari 2015 is iedere actor die grondwaterstanden meet verplicht deze meetdata te valideren en te ontsluiten naar de BRO (Basis Registratie Ondergrond).

Figuur 1 Ambities Grondwaterbeleid (Platform Vallei&Eem, 2009)

Figuur 2 Monitoringcyclus

2. Projectbegrenzing

De basisgedachte is de diverse werkzaamheden in de meetcyclus (zie figuur 2) te centraliseren (opschaling). Het uitgangspunt is functionarissen van Waterschap de Dommel en Brabant Water in te zetten naar behoefte van de individuele gemeente. Voor de inzet van de functionaris vindt in principe verrekening plaats tenzij anders overeengekomen. Een dergelijke constructie past in het netwerkorganisatiemodel. Iedere deelnemende gemeente kan 'instappen' op elke moment en in elke fase van de meetcyclus. In de meetcyclus worden vier fasen onderscheiden. Per fase is navolgend aangegeven hoe tot samenwerking kan worden gekomen en onder welke voorwaarden.

1. Meetstrategie en ontwerp

In deze fase werken we samen aan het opstellen van een grondwatermeetplan. De voorkeur is dit met meerdere gemeenten in een keer samen op te pakken. Het voordeel is dat de overheadkosten laag blijven en dat gezamenlijk aan de opbouw van kennis wordt gedaan. Het waterschap heeft lokale gebiedskennis vanuit het planvorming- en het watertoetsproces en Brabant Water heeft kennis van geohydrologie in het gebied. Gemeenten hebben (vanuit de klachtenregistratie) over het algemeen al een beeld waar de kansen en knelpunten liggen. Voor de uitvoering van het grondwatermeetplan wordt gemaakt van externe ondersteuning door een adviesbureau. De individuele gemeente betaalt de kosten voor het opstellen van het meetplan. De inkoop van de opdracht wordt verzorgd door de gemeente zelf (al dan niet in collectief). Het waterschap en Brabant Water levert de gemoeide tijdbesteding om-niet in deze fase.

Bij het ontwerp van het meetnet wordt gekeken naar koppelen van meetnetten van diverse eigenaren. Hierbij is het dus denkbaar dat bepaalde meetopstellingen van het waterschap en Brabant Water integraal onderdeel worden van het basismetnet in stedelijk gebied. De eigenaar van de reeds bestaande meetopstellingen blijft de kostendrager tenzij anders overeengekomen.

2. *Meetnetbeheer*

Afhankelijk van de meetdoelstelling wordt de grondwaterstand handmatig of automatisch gemeten. Voor nieuw te plaatsen of renovatie van meetopstellingen wordt uitgegaan van een standaard Programma van Eisen. Standaardisatie zal bijdragen aan lagere kosten en hogere kwaliteit. De aanschaf- en onderhoudskosten worden toegerekend naar de eigenaar van de meetopstelling.

De gemeente draagt primair zorg voor de inkoop van apparatuur. Gezamenlijke inkoop levert doelmatigheidswinst op. In de werkeenheid zijn meerdere partijen die inkoopdocumenten bezitten welke kunnen worden gebruikt.

Waterschap en Brabant Water dragen zorg voor de coördinatie van de installatie van de meetopstelling en het onderhoud ingeval van defecten. Het vervangingsonderhoud wordt uitgevoerd door erkende installateurs. Het voorstel voor samenwerking is dat Brabant Water en het waterschap zorg dragen voor het operationeel meetnetbeheer.

3. *Databeheer*

Bij handmatig meting is het uitgangpunt dat de gemeente zelf zorg draagt voor het uitvoeren van het meten (evt. via WSD-groep zoals bij gemeente Oisterwijk). Bij gebruikmaking van dataloggers wordt onder het databeheer verstaan het uitlezen van de dataloggers en het valideren van de meetopstelling. Het uitlezen van de dataloggers geschiedt naar behoefte van de gemeente 2 tot 4x per jaar. Afhankelijk van de voorkeur van de gemeente vindt de uitlezing van de datalogger in eigen beheer plaats (evt. via WSD-groep) of door een medewerker van Brabant Water of waterschap. De datavalidatie wordt verzorgd door een hydroloog van Brabant Water: geldt zowel voor handmatige als automatische dataregistratie (datavalidatie is een verplichting per 1 januari 2015).

4. *Informatievoorziening*

In deze fase wordt de data geïnterpreteerd en omgezet in informatie voor elke deelnemende gemeente. De ontsluiting van data en informatie geschiedt via de centrale meethoofdpst van het Dommelgebied. De kosten voor de ontsluiting worden gedragen door de eigenaar van de meetopstelling.

Het voorstel voor samenwerking is, dat Brabant Water en waterschap zorg dragen voor de informatievoorziening en advisering over specifieke vraagstukken.

3. Doelstelling

Het doel van samenwerken op gebied van grondwatermonitoring is: "Het tijdig verkrijgen en beschikbaar stellen van gevalideerde gegevens en advies over grondwaterstanden voor een doelmatige invulling van vigerend grondwaterbeleid". Het beoogde resultaat is verlaging van de maatschappelijke kosten, verhoging van de kwaliteit en komen in de kracht door verlaging van de kwetsbaarheid en verhoging van het (regionale beschikbare) kennisniveau.

Het opzetten van een grondwatermeetnet maakt de volgende zaken mogelijk:

- het analyseren van problemen met grondwateroverlast of -onderlast;
- het analyseren en onderbouwen van schadeclaims;
- vervullen van de gemeentelijke loketfunctie middels verstrekken van informatie aan burgers en bedrijven
- het bepalen van infiltratiekansen van afstromend hemelwater;
- een efficiëntere voorbereiding van infrastructureel werken en bouwprojecten;
- doelmatige advisering bij de watertoets procedure;
- het bepalen van de invloed van (incidentele en structurele) grondwateronttrekkingen;
- het bepalen van de invloed van grondwaterstanden bij KWO projecten;
- validatie/kalibratie (bestaand dan wel op te zetten) grondwatermodel.

4. Resultaat

In 2015 beschikt iedere gemeente over een goed inzicht van de grondwaterstanden in stedelijk gebied, zodat ondermeer grondwateronder- en overlastsituaties effectief kan worden aangepakt en de kansen verkend voor infiltratie van afgekoppeld hemelwater. Dit inzicht bereiken we door het verzamelen en analyseren van valide grondwatermeetdata.

5. Projectfasering en beslismomenten

Activiteit	Doorlooptijd
Meetplan opstellen	9 maanden
Meetnetbeheer: - Inkoop en plaatsing van materieel - Onderhoud meetnet	9 maanden Ingang per direct
Databeheer: - Datavalidatie - Dataontsluiting (hoofdpost)	Ingang per direct 4 maanden
Informatievoorziening	Na 1 jaar meten

Het project zal starten in september 2013. Dan zal een definitieve planning worden opgesteld.

6. Kosten

Voor het opstellen van een meetplan is het uitgangspunt dat de uren niet worden verrekend. Het voorstel is eenvoudig: je doet mee of niet. Het evalueren van een (bestaand) meetplan is het begin van een nieuwe cyclus: de herhalingscyclus is 1 jaar.

* Lid PT is hetzelfde als lid WE Meierij

Activiteit	Uren per lid PT	Uren per lid WE Meierij
Meetplan	50-80* per gemeente plus advieskosten € 4.000,-/€ 8.000,- ex BTW 60-100 waterschap 60-100 Brabant Water	X
Meetnetbeheer, databeheer en informatievoorziening (zie hieronder)	Vaste prijs of op basis van nacalculatie	X
		X
Totaal 5 PT-leden werkeenheden Meierij	370 uur	

*N.B. de gemeenten Den Bosch en Heusden brengen circa 30 uur in aan kennis rondom hun meetnetten.

Indicatie kosten per peilbuis per jaar (gebaseerd op 4x een dataverwerkingsrondes per jaar):

- Handpeilingen (alleen databeheer en informatievoorziening): € 30 - € 45
- Drukopnemers + telemetrie: € 125 - € 150
- Drukopnemers + dataloggers: € 170 - € 200

7. Organisatie

Trekker is Waterschap de Dommel.

Projectteam bestaat uit gemeente Boxtel, Vught, Heusden, Sint Oedenrode, Brabant Water.

Agendaleden zijn gemeente 's-Hertogenbosch en Heusden, die beide al een meetnet hebben ingericht en hun kennis t.a.v. bijvoorbeeld opzet, inrichting en beheer van het meetnet en het inkooptraject inbrengen.

8. Tijd

Als output voor 2013 geldt dat de meetplannen kunnen worden opgesteld. Gemeenten kunnen per direct het operationeel beheer 'overdragen' aan Brabant Water en waterschap.

9. Communicatie (en informatie)

N.v.t.

10. Risico's

Beoogd wordt een publieke samenwerking tussen 3 overheidslagen. De afspraken voor samenwerking dienen in een op te stellen separate overeenkomst juridisch te worden geborgd. Brabant Water en waterschap stellen zich per definitie niet op als marktpartij. Er is geen sprake van een aanbestedingstraject. Niettemin dient de gemeente dit wel als zodanig intern te verantwoorden.

Het collectief inkopen van meetplannen en apparatuur dient door de gemeenten onderling worden georganiseerd. Afstemming van inkooptraject vraagt aandacht.

11. Raakvlak met andere projecten/vastgesteld beleid

De Brabantse waterschappen, Provincie Noord Brabant en Brabant Water werken in een brabantbrede samenwerking aan het inrichten van een platform voor modellering van grondwaterstanden.

12. Overige opmerkingen

Wat is de bijdrage van dit gerecht aan de doelstellingen uit het Bestuursakkoord Water.

Kosten	+
Kwaliteit	+
Kracht	+

2.3 Meten en monitoren afvalwaterketen / stedelijk water

1. Projectnaam	Metten en monitoren afvalwaterketen / stedelijk water
2. Projectomschrijving	Afhankelijk van de fase in de monitoringscyclus: - inventarisatie informatiebehoeften afvalwaterketen / stedelijk water - opzetten meet- / monitoringsplan - installeren en inregelen meetapparatuur - feitelijk meten en valideren - analyse en informatieverstrekking
3. Trekker	Waterschappen Aa en Maas en Dommel
4. Projectteam	Gemeenten Best, Den Bosch, Heusden, Sint-Michelsgestel, Vught, en waterschappen Aa en Maas en Dommel
5. Overige betrokkenen	Overige gemeenten, kennisinbreng
6. Versiedatum	17 januari 2013

1. Probleemstelling

Op dit moment bestaat slechts op globaal niveau inzicht in de werking van de afvalwaterketen en de effecten daarvan op de omgeving. Door metingen in de afvalwaterketen en in het watersysteem kan / kunnen:

- sneller storingen worden opgespoord en verholpen;
- op basis van betrouwbaardere riool- en watersysteemmodellen kan een betere analyse plaatsvinden van de werking van de afvalwaterketen en het ontvangende watersysteem (optimale stelselberging, efficiënte inzet van gemalen, verdunningseffecten, effect pieklozingen);
- de effecten van de afvalwaterketen op de omgeving (watersysteem) worden gemonitord, zodat tijdig kan worden bijgestuurd wanneer hierdoor overlast voor de omgeving ontstaat (wateroverlast, waterkwaliteit);
- beter onderbouwde beslissingen worden genomen over her- c.q. verbeterinvesteringen in relatie tot omgevingsdoelstellingen.

Waterschap de Dommel heeft reeds beleid ontwikkeld en is met de inliggende gemeenten bezig met het uitrollen van het meten en monitoren in hun beheergebied. In het beheergebied van Waterschap Aa en Maas hebben de gemeenten en het waterschap afgesproken (AWA's) om samen te gaan meten / monitoren om beter onderbouwde beslissingen te kunnen nemen over investeringen en exploitatie van de gehele afvalwaterketen.

2. Projectbegrenzing

Het project wordt vanuit de 2 waterschapsgebieden verschillend opgepakt. Waterschap de Dommel doet dit via haar reeds proces en de afspraken / planning die zijn gemaakt met de individuele gemeenten.

De bij de OAS 's-Hertogenbosch betrokken partijen (gemeenten Heusden, 's-Hertogenbosch, Sint-Michelsgestel en Vught en waterschap Aa en Maas) nemen het meten en monitoren mee als onderdeel van het nog op te stellen afvalwaterakkoord rondom de RWZI 's-Hertogenbosch.

Monitoring van grondwater maakt voorlopig geen onderdeel uit van dit project. Hiervoor is een apart project in voorbereiding.

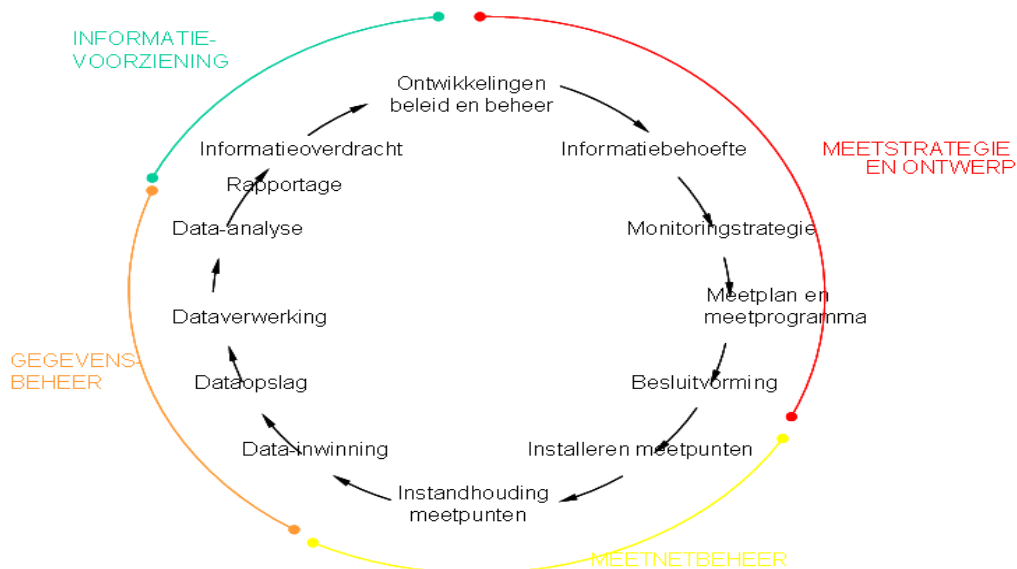
Overigens is het project niet begrensd tot de afvalwaterketen. Mochten andere informatiebehoeften bestaan rondom het stedelijke watersysteem, kunnen deze worden meegenomen in het project.

3. Doelstelling

De doelstelling van het project is meerledig en afhankelijk van de fase in de monitoringscyclus waarin de betreffende partners zich bevinden (zie ook figuur 1 en bijlage 1):

- Monitoring van het doelgat, hebben we hier een gezamenlijke opgave of voldoet het systeem.
- Het inventariseren en vastleggen van individuele en gezamenlijke informatiebehoeften;
- Het – op basis van de informatiebehoeften - opzetten van een meetstrategie en meetplan (per gemeente danwel collectief op het niveau van een aanvoergebied van een rwzi);
- Het vaststellen van de beschikbare c.q. aanvullend noodzakelijke meetapparatuur;
- Het vastleggen van de gewenste beheerstructuur voor data-inwinning, -opslag, -validatie en analyse;

- Het vastleggen van de noodzakelijke investeringen, exploitatiekosten en personele inzet en onderlinge verdeling van de kosten;
- Het – op basis van het voorgaande - maken van afspraken over tijdstip van implementatie;
- Het feitelijk installeren en inregelen van meetapparatuur;
- Het operationeel meten, analyseren van gegevens en uitwisselen van meetinformatie.

Figuur 1: Monitoringscyclus

4. Resultaat

Het resultaat is afhankelijk van de voorgenomen activiteiten per partner (zie bijlage 1).

5. Projectfasering en beslismomenten

De projectfasering zal in de loop van het jaar nader worden ingevuld. In bijlage 1 is een voorzet gedaan voor de stand van zaken c.q. de aanpak / activiteiten in 2013.

De gemeenten Sint-Michelsgestel en Vught liggen in 2 waterschapsgebieden. Voorgesteld wordt dat de beide waterschappen in deze gemeenten gezamenlijk optrekken. Hiermee wordt voorkomen dat 2 aparte trajecten worden doorlopen met verschillende afspraken over meetsystemen en organisatie.

6. Kosten (en uren)

De uren per projectteam lid zijn globaal ingeschat op basis van de verwachte activiteiten in 2013 zoals aangegeven in bijlage 1.

Binnen het werkgebied van Aa en Maas wordt rekening gehouden met extern advies nodig voor uitwerking opslag- en van verwerking data (formats), hardware en software. Inschatting: € 25.000. Voor een meetplan wordt rekening gehouden met € 5.000 per gemeente.

7. Organisatie

Zie bijlage 1

8. Tijd

De doorlooptijd van het totale project is afhankelijk van de te ondernemen activiteiten. Bij de start van elke apart traject zal hiervoor een planning worden opgesteld. Het streven is om in ieder geval in 2013 zodanige afspraken

te maken dat op basis daarvan ook goede inschattingen / afspraken gemaakt kunnen worden voor (eventuele) investeringen in meetopzet en ureninzet in 2014. De vervolgactiviteiten en kosten daarvoor worden meegenomen in het jaarplan van de werkeenheden voor 2014 e.v.

9. Communicatie (en informatie)

De communicatie loopt via aparte trajecten (meet- en monitoringstrajecten Dommel en AWA 's-Hertogenbosch). De werkeenheden fungeren hierin in eerste instantie als platform om kennis uit te wisselen.

10. Risico's

- Onduidelijke informatiebehoefte: meten terwijl we niets met de gegevens doen. Meten is geen hobby, maar moet daadwerkelijke meerwaarde hebben: afgedekt door goede uitvraag naar informatiebehoefte aan de voorkant.
- Onduidelijkheid over beheerstructuur (wie doet wat, waar staan gegevens, wie valideert, wie analyseert, wie betaalt voor wat?): maakt onderdeel uit van de inventarisatie en verdere uitwerking.
- Keuze voor een verschillende meetopzet, datastructuur, hardware, software en organisatie binnen de verschillende werkeenheden in het gebied van Aa en Maas zou kunnen leiden tot inefficiëntie: Hiermee bij de uitwerking rekening te houden c.q. keuzes in te maken.

11. Raakvlak met andere projecten/vastgesteld beleid

Grondwatermeetnet. KRW-beleid (nieuwe SGBP) en –wetgeving, klimaatontwikkelingen.

12. Overige opmerkingen

Wat is de bijdrage van dit project aan de doelstellingen uit het Bestuursakkoord Water.

Verminderen Kosten	-/+	Kosten zullen in begin mogelijk wat hoger liggen vanwege implementatie meettraject. In latere jaren wordt dit terugverdient door een goed kennis van de werking van het stedelijke (afval)watersysteem. Hierdoor kunnen beter investeringen worden gepland voor de toekomst c.q. kunnen exploitatiekosten worden verlaagd (bijv. efficiënter pompen)
Verbeteren Kwaliteit	+	Door een gezamenlijke aanpak en uniformiteit in het meten en monitoren wordt een beter kwaliteitsniveau metingen verkregen die ook daadwerkelijk gebruikt kan worden voor analyse en verbeteradviezen.
Verminderen Kwetsbaarheid	+	Het streven is om het meten en monitoren, inclusief databeheer onder te brengen bij een partij / partijen die hier kaas van hebben gegeten en dit continue doen. Hierdoor hoeven beheerders bij gemeenten en waterschap dit niet zelf te doen als 1 van de vele andere taken die ze al hebben.

Bijlage 1: Stand van zaken / aanpak per partner

Partner	Aanpak / activiteiten 2013	Trekker	Ureninzet
Boxtel	Meetsysteem operationeel, validatie rioolmodel kern Boxtel, kennisuitwisseling	Boxtel/Dommel	Niet i.k.v. werkeenheden
Haaren	Meetsysteem geïnstalleerd, inregelen, data-analyse en kennisuitwisseling	Dommel	Niet i.k.v. werkeenheden
Sint-Oedenrode	Geen activiteiten	n.v.t.	n.v.t.
Oisterwijk	Meetplan gereed, veldinventarisatie en (voorbereiding) installatie	Dommel	Niet ikv werkeenheden.
Best	Verkenning informatiebehoeften, opstellen meetplan en (voorbereiding) installatie.	Dommel	Gemeente: 40 Dommel: 40 € 5.000
Heusden	Op beperkte schaal metingen in uitvoering. Informatiebehoeften nader vaststellen in kader van AWA en eventueel behoeften vanuit SWO. opstellen meetplan, mede op basis van afspraken AWA	Vaststellen i.k.v. AWA	Gemeente: 40 Aa en Maas: 40 € 5.000
's-Hertogenbosch	Meetplan in uitvoering, eventueel optimaliseren o.b.v. OAS/AWA	Vaststellen i.k.v. AWA	Gemeente: 20 Aa en Maas: 20 € P.M.
Sint-Michelsgestel	Verkenning informatiebehoeften (1 keer voor beide waterschapsgebieden), opstellen meetplan, mede op basis van afspraken AWA	Voorstel Dommel en Aa en Maas gezamenlijk, Dommel neemt lead	Gemeente: 40 Dommel: 40 Aa en Maas: 40 € 5.000
Vught	Verkenning informatiebehoeften (1 keer voor beide waterschapsgebieden), opstellen meetplan, mede op basis van afspraken AWA	Voorstel Dommel en Aa en Maas gezamenlijk, Dommel neemt lead	Gemeente: 40 Dommel: 40 Aa en Maas: 40 € 5.000
Waterschap Aa en Maas	Diverse metingen in uitvoering. Inventarisatie (aanvullende) informatiebehoeften (doelgat?), matchen met gemeentelijke informatiebehoeften (AWA), opstellen meetplan. Uitvoeren metingen / onderzoek (doelgat?)	Waterschap Aa en Maas	Waterschap: 80 € 15.000
Waterschap Dommel	Diverse metingen in uitvoering. Uitrol meetpunten continue zuurstofmeting in oppervlaktewater. Gefaseerde uitrol 4M (monitoring-meting-modelleren-maatregelen) aanpak over aanvoergebieden rwzi's.	Waterschap Dommel	Kennisuitwisseling t.b.v. werkeenheden 60 uur. Overige niet onder werkeenheden.

3.1 Inzet watertrainees en onderwijsveld

1. Projectnaam	Inzet watertrainees en onderwijsveld
2. Projectomschrijving	Ontwikkelen en implementeren van middelen en mogelijkheden voor aanpak personele kwetsbaarheid, binnen de werkeenheden De Meierij maar waar nodig en mogelijk ook daarbuiten door inzet watertrainees en leggen van contacten met het onderwijsveld
3. Trekker	Waterambassadeurs Brabant midden
4. Projectteam	Waterambassadeur Brabant midden, gemeente Vught, waterschap Dommel en waterschap Aa en Maas aanvullen met minimaal een personeelsfunctionaris vanuit gemeenten en waterschappen binnen werkeenheden
5. Overige betrokkenen	Werkeenheden De Meierij
6. Datum	8 februari 2012

In aanvulling op het gestelde bij onderstaande punten 1 t/m 4, zie tevens de bijlagen.

1. Probleemstelling

Het Waterrestaurant biedt de mogelijkheid om de gezamenlijke opgave afvalwaterketen zoals verwoord in het Bestuursakkoord Water vorm te geven. Binnen de werkeenheden De Meierij hebben de gemeenten Boxtel en Sint Michielsgestel en waterschap De Dommel aangegeven aan dit project te willen meewerken

Op deze manier worden door deze partijen een aantal ingrediënten van dit gerecht uitgewerkt dat in fasen ter beschikking wordt gesteld aan belangstellenden. Omdat hier ook sterke relaties liggen met vergelijkbare problemen en plannen van aanpak buiten deze werkeenheden trekken de betrokken waterambassadeurs dit project waarbij de waterambassadeur Brabant midden namens beide het voortouw neemt.

2. Projectbegrenzing

- Uitwisseling van kennis, kunde en ervaringen, onder andere door de managementgesprekken;
- Uitwisseling van mogelijkheden;
- Aanpak inzet watertrainees en aanpak inzet onderwijsveld;
- Inzet watertrainees in 2013;
- Opzetten projecten met onderwijsveld;
- Verkennen van mogelijkheden voor langere dienstverbanden watertrainees en
- Voorbereiden vervolgaanpak na 2014.

3. Doelstelling

- Inzetten watertrainees in 2013 en in 2014.
- Inzet van studenten op minimaal twee projecten per jaar in combinatie van het geven van voorlichting op minimaal twee onderwijsinstellingen voor voortgezet onderwijs.
- Plan van aanpak 2015 en verder

4. Resultaat

Door gebruik te maken van elkaars deskundigheid, kennisdeling en kennisuitwisseling komen tot;

- Inzet van twee watertrainees in de periode van 2013- 2014
- Opzetten en afronden van projecten met inzet uit onderwijs per jaar.

5. Projectfasering en beslismomenten

Activiteit	Gereed
Plan van aanpak incl. projectteam akkoord	12 december 2012
Start project	8 januari 2013
<ul style="list-style-type: none"> • Inzet eerste watertrainees medio april 2013 • Inzet tweede watertrainees 1 april 2014 	april 2013 - 2014 april 2014 - 2015
<ul style="list-style-type: none"> • Onderwijsprojecten 	31 december 2014

• Plan van aanpak vervolg	1 oktober 2014
Uitrol op basis van formats	Nader bepalen

6. Kosten

De kosten zullen bestaan uit de uren van de leden van het projectteam en de leden van de werkeenheden De Meierij voor het aanleveren van gevraagde info en plenaire terugkoppeling/kennisdeling resultaten. De inzet van watertrainees en van studenten zullen gepaard gaan met daadwerkelijke kosten. In een van de bijlagen bij dit projectvoorstel staat een indicatie van de kosten per watertrainees in 2013. Vooralnog worden de watertrainees ingezet voor en t.b.v. de aparte deelnemers en niet voor de werkeenheden. Daardoor komen de kosten t.l.v. de eigen budgetten. Uitkomsten van projecten die worden gedaan worden wel gedeeld met de leden van de werkeenheden.

Activiteit	Uren per lid PT	Uren per lid WE Meierij
Start project		
• Watertrainees	16	2
• Studenten	40	4
• Plan van aanpak 2015	16	2
Uitrol formats	P.M.	P.M.
Extra uren trekker (niet doorgerekend)*	24	
Totaal(bij 3 PG leden Meierij en 8 WE-leden) voor 2 jaar (excl. Extra uren trekker)	216 + 64 = 280	
Inzet per kalenderjaar	108 + 32 = 140	

* De extra uren van de trekker (waterambassadeur) worden niet ten laste van de werkeenheden Meierij gebracht.

7. Organisatie

Trekker Albert Jan Vester (waterambassadeur Brabant midden)

Projectteam bestaat uit waterambassadeur Brabant oost en gemeenten Vught en Boxtel en waterschappen Aa en Maas en De Dommel.

8. Tijd

De doorlooptijd van het project is nagenoeg twee jaar. Benodigde tijd voor lid projectteam en lid werkeenheden De Meierij zie tabel onder 6.

9. Communicatie (en informatie)

De communicatie loopt via de ambtelijke werkeenheden en via de vertegenwoordigers van de partners van de werkeenheden naar de eigen organisaties.

Richting de bestuurders vindt de communicatie plaats via de voorzitter van het ambtelijk overleg.

Verdere verspreiding van de informatie

- a. Intern via www.apenstaartjebrabant.nl en
- b. Intern en extern via www.waterrestaurant.nl en de nieuwsbrief waterambassadeurs

10. Risico's

- Betrokkenheid partijen om te komen tot inzet watertrainees;
- Personele ontwikkelingen bij partners;
- Vervallen van subsidiemogelijkheden en BTW-compensatiefonds
- De planning van externen;
- Loon- en prijsstijgingen in de komende jaren.
- Individuele bereidheid om resultaten van dit project te implementeren.

11. Raakvlak met andere projecten/vastgesteld beleid

In elk geval raakvlak met wet- en regelgeving, personeelsbeleid partners

12. Overige opmerkingen

Wat is de bijdrage van dit gerecht aan de doelstellingen uit het Bestuursakkoord Water.

Kosten	+
Kwaliteit	+
Kracht	++

4.1 Platformbijeenkomsten Innovatie- en KennisAgenda Stedelijk Water (IKEA)

1. Projectnaam	Platformbijeenkomsten Innovatie- en KennisAgenda stedelijk water (IKEA)
2. Projectomschrijving	In de werkeenheden Meierij worden platformbijeenkomsten georganiseerd om samen invulling te geven aan een meer duurzaam en doelmatig beheer van stedelijk water. Het opdoen en delen van kennis en toepassen van innovaties is daarbij belangrijk instrumentarium.
3. Trekker	Waterschap De Dommel
4. Projectteam	Waterschap De Dommel en Aa en Maas, gemeente 's-Hertogenbosch en Boxtel
5. Overige betrokkenen	Alle Meierij deelnemers
6. Datum	8 februari 2013

1. Probleemstelling

Om tot de juiste afwegingen te komen bij het nemen van concrete investerings- en beheerbeslissingen, moet beschikbare kennis lokaal toepasbaar worden gemaakt. Die beslissingen vragen een diepgaand inzicht in het huidige en toekomstige functioneren van het (afval)watersysteem. De langetermijnvisie 'Verbindend water', die is opgesteld in het kader van het Bestuursakkoord Waterketen, en de daaraan gekoppelde Routewijzer Innovatie schetsen een beeld hoe de waterketen duurzamer kan worden ingericht met terugwinning van energie en reststoffen. Hierbij is een aantal vragen gesteld die betrekking hebben op energiewinning uit afvalwater, de mogelijkheden voor hergebruik van slib en gezuiverd afvalwater, het sluiten van ketens waarbij reststoffen weer grondstoffen worden, het centraal of juist lokaal zuiveren van afvalwater, het minimaliseren van de blootstelling aan medicijnresten en hormoonverstorende stoffen en de bijdrage van tijdelijke waterberging aan de kwaliteit van de leefomgeving. Om deze vragen te beantwoorden, is zowel een integratie binnen de keten als een integratie met energie en de leefomgeving vereist. Het is de uitdaging om het verhogen van de duurzaamheid te koppelen aan het verhogen van de doelmatigheid. In de regio's agenderen we genoemde vragen en creëren ruimte voor de ontwikkeling en verkenning van innovatieve oplossingen. Waar mogelijk worden aan de hand van pilots nieuwe mogelijkheden. De kennisinstellingen Stichting Rioned, Stowa en KWR hebben een kennisagenda uitgewerkt voor de waterketen en het stedelijk waterbeheer. Voor het opdoen van nieuwe kennis (door ontwikkelen en toepassen van innovaties) zijn de kennisinstellingen op zoek naar regionale proeftuinen. Het delen van kennis over het 'bestaande' en over het 'nieuwe' (afval)watersysteem dient een vaste plek te krijgen in de samenwerking in de werkeenheden Meierij. Het voorstel behelst hiertoe een platform in te richten, dat de partners periodiek in gelegenheid stelt elkaar te ontmoeten en fysiek kennis en ervaringen met elkaar te delen.

2. Projectbegrenzing

De platformbijeenkomsten kunnen leiden tot het formuleren van ideeën en kansen voor innovatief onderzoek. De uitvoering van deze onderzoeken worden geprogrammeerd in een zogenaamde Innovatie- en KennisAgenda. De voor de uitvoering van deze agenda benodigde middelen (personele inzet en out-of-pocket kosten) zullen bij elk separaat voorstel worden uitgewerkt in een factsheet als ook de kostendragers en deelnemers/uitvoerders van het onderzoek.

3. Doelstelling

Het op te richten kennisplatform draagt bij aan:

- Het borgen van kennis en informatie die voor clusterleden bruikbaar is voor de uitvoering van hun dagelijks werk;
- Actuele technische, beleids- en beheersmatige vragen voor de afvalwaterketen adresseren;
- Een technisch "forum" creëren waar clusterleden kunnen discussiëren over de beschikbare informatie om gezamenlijk conclusies te trekken;
- Het bundelen van bestaande kennis en activiteiten om op die manier een doelmatigheidsslag in de afvalwaterketen te kunnen bewerkstelligen.

4. Resultaat

Het kennisplatform moet leiden tot:

- Een gestructureerde uitwisseling van kennis door middel van periodieke bijeenkomsten (3 à 4 per jaar);
- Kennisverbreding, eventueel door het inschakelen van externe expertise;
- Het initiëren van kansen voor innovaties en opzetten proeftuinen.
- Voorstel voor innovatieprijs / ideeënbus (dekking over meerdere werkeenheden) ter stimulering van toepassen van innovaties.
- Informatieplatform voor afstemming bezoek congressen/symposia en delen van opgedane kennis/informatie (via apenstaartje.nl of facebook/yammer)

5. Projectfasering en beslismomenten

Activiteit	Uren per lid PT	Uren per lid WE Meerij
4 bijeenkomsten per jaar	20	20
Extra uren trekker per bijeenkomst	25	
Totaal(bij PG 4 leden + WE 7 leden)	180 + 140 = 320	

6. Kosten

€ 6.000 voor 4 bijeenkomsten

7. Organisatie

Elke deelnemer organiseert eenmaal in het jaar een bijeenkomst.

8. Tijd

Rekening gehouden met 5 uur per bijeenkomst voor alle werkgroepleden. Totaal dus 20 uur per partner En 25 uur extra voor alle projectteam leden.

9. Communicatie (en informatie)

Verschilt per onderwerp

10. Risico's

11. Raakvlak met andere projecten/vastgesteld beleid

12. Overige opmerkingen

Wat is de bijdrage van dit gerecht aan de doelstellingen uit het Bestuursakkoord Water.

Kosten	+
Kwaliteit	+
Kracht	+

4.2 Versterken communicatie

1. Projectnaam	Versterken communicatie
2. Projectomschrijving	Verbeteren communicatie riolering en waterbeheer regio Meierij
3. Trekker	Gemeente Vught (Cindy Keukens)
4. Projectteam	Boxtel, Oisterwijk, 's-Hertogenbosch, waterschap De Dommel en Aa en Maas
5. Overige betrokkenen	Werkeenheid Meierij, Rioned
6. Datum	15 januari 2013

1. Probleemstelling

In het Bestuursakkoord Water zijn afspraken gemaakt over doelmatig waterbeheer. Verdergaande samenwerking in de (afval)waterketen is noodzakelijk om kostenbesparing, kwaliteitsverbetering en vermindering van kwetsbaarheid mogelijk te maken. In de werkeenheid zijn enkele gemeenten verder met communicatie over riolering dan andere gemeenten. Het is in alle gemeenten zinvol om bewoners te informeren over goed rioolgebruik om kosten veroorzaakt door verkeerd rioolgebruik tegen te gaan. Daarnaast is communicatie duidelijker als dit vanuit meerdere partijen uniform is. Met meerdere partijen is het bovendien mogelijk goedkoper te communiceren.

In het uitvoeringsprogramma 2013 willen we aangeven welke zaken we samen willen oppakken en hoe we dit doen.

2. Projectbegrenzing

We richten ons in eerste instantie op samenwerking op gebied van riolering en waterbeheer. We moeten daarbij echter niet vergeten dat riolering op zich weinig aandacht trekt. We moeten daarom samenwerking zoeken met andere disciplines zoals afval (goed rioolgebruik). Vooralsnog is echter wel de grens hetgeen we vanuit onze zorgplicht en onze rioolheffing mogen en moeten. Daarmee hebben de gemeenten budget voor onze werkzaamheden.

1. Communicatie bij planvorming: Bijvoorbeeld bij het ontwikkelen en uitwerken onze gezamenlijke nieuwe visie op water- en rioleringsgebied en de gezamenlijke prioriteiten voor het gezamenlijke GRP. Voor draagvlak van het nieuwe beleid. Maar ook belangrijk: inventarisatie van de wensen, bv met een enquête.
2. Communicatie bij werkzaamheden/projecten: Bij de aanleg van een nieuwe riolering, baggeren of aanpassen van waterpartijen (EVZ) krijgen de omwonenden mogelijk te maken met overlast. Goede communicatie kan er toe bijdragen dat men de overlast accepteert en waardering krijgt voor het werk. Hieronder kunnen we naast de werkzaamheden waarbij de gemeente/waterschap initiatiefnemer is ook de werkzaamheden oppakken waarbij een ander initiatief heeft: We kunnen de communicatie bij vergunningverlening, uitvoering werkzaamheden maar ook vergunningsvrije werkzaamheden verbeteren. Afkoppelen al dan niet met subsidie valt hier ook onder.
3. Communicatie ter bevordering van gewenst gedrag – Goed rioolgebruik – aansluiten bij Rioned campagnes (verder oa bij waterschap Aa en Maas geen draagvlak/prioriteit): Hierbij vraag aan je doelgroep de medewerking voor goed gebruik van het riool. Ze moeten iets doen of juist iets laten. Denk bijvoorbeeld aan: geen maandverband of vet in het riool gooien, omdat de gemalen en de rioolwaterzuivering daar last van hebben. Dit is lange termijn communiceren. Ligt bij onze afdeling communicatie. Ik verwacht dat voor een gezamenlijk plan nu geen draagvlak/prioriteit is. Wel projectcommunicatie en aanhaken op Rioned campagnes
4. Communicatie bij calamiteiten: Dit is een specifieke vorm van communicatie, die we uitwerken in plan van aanpak calamiteiten.

Een goede start is: een gedegen en gedragen GRP (gemeentelijk rioleringsplan) met daarin alle knelpunten, tijdspad en budget. Naast bestuurlijke en juridische goedkeuring en duiding van de grenzen (hemelwaterbeleid, wat is overlast), moet we het communicatiebudget verankeren. Dit kan via externe middelen, maar vergeet niet de inzet van de eigen communicatiecollega, zowel in de aanloop van het proces (planvorming) als bij de uitvoering van de middelen.

3. Doelstelling

- Kennis delen (kwetsbaarheid verkleinen): Van communicatieacties tot nu toe, wat werkt
- Besparen: samen aanbesteden van drukwerk en verspreiding ervan, samen voorbereiden, samen gebruik middelen zoals afkoppelkeet/ rioolrijkbuis/ tentoonstelling enz
- Samenwerken: afstemmen doelstellingen, planning campagnes, afstemmen subsidieregelingen en beleid voor afkoppelen, afstemmen communicatie bij vergunningaanvragen en verlening

4. Resultaat

Het resultaat is

1. Een gezamenlijk actieplan voor communicatie met doelstellingen, prioriteiten, taakverdeling en middelen, te verankeren in de gezamenlijke watervisie/ rioleringsbeleid van de verschillende deelnemers.
2. Verbeterde websites (aangevuld waar wenselijk met andere nieuwe media) van alle partijen, met afgestemde informatie over water en riolering. Waterschap Aa en Maas is bezig een website over hemelwater / groene daken.
3. Gezamenlijke producten om goed rioolgebruik te bevorderen, voor gemengde en (verbeterd) gescheiden rioolstelsels. Gezamenlijke ontwikkelen, inkopen en eventueel verspreiding. Uitwisselen van teksten en informatie om te verspreiden over goed rioolgebruik zoals hondenpoep, vet, autowassen
4. Uitwisseling van teksten en informatie om te verspreiden bij werkzaamheden zoals baggeren, kolkenzuigen, reinigen/inspecteren riolering, rioolvervanging
5. Verbeteren gegevens bij vergunningverlening en omgevingsloket om behandeling soepeler en met minder inzet van tijd te laten verlopen. Bijvoorbeeld maken van webapplicatie waar alle regelgeving in is opgenomen van bestemmingsplannen, legger, keur en beschermingsgebieden, type rioolstelsels. Daarnaast afstemmen meldingsformulieren, afhandeling van meldingen en belastinginning.

5. Projectfasering en beslismomenten

Zie punt 6

6. Kosten organisatie en tijd

Fase	Beslis moment	Tijdsbesteding (uren alle deelnemers opgeteld)	Kosten inhuur (€ 110/uur)
Plan van aanpak, tijdsbesteding/financiering (beslissing externe inhuur) en projectteam accoord: ambtelijk en bij stuurgroep. Accoord kostenverdeling tot uitrol.	Januari/ februari 2013	10 uur	
Inventarisatie wensen, doelstellingen, middelen. Inventariseren projecten andere delen van Nederland. Beslissing op welke vlakken samenwerking kansrijk is	Maart - mei 2013	16 uur projectteam 16 uur inhuur	€ 1.760
Bepalen concreet actieplan met maatregelen, organisatie, tijd en kosten in concept. Voorstel voor instemming. Uitgangspunt is focus op projectcommunicatie, aansluiting Rioned campagne en rond gezamenlijke watervisie/ GRP.	Mei – oktober 2013	28 uur projectteam 40 uur inhuur	€ 4.400
Uitwerking definitief en instemming ambtelijk/bestuurlijk	November 2013	3 uur alle leden 16 uur projectteam 16 uur inhuur	€ 1.760

Fase	Beslis moment	Tijdsbesteding (uren alle deelnemers opgeteld)	Kosten inhuur (€ 110/uur)
Uitrol: Uitwerking eerste onderdelen die doorlopend zijn (bv Rioned campagnes, vergunningverlening, website)	Januari – juni 2014	60 uur projectteam 80 uur communicatieadviseurs of inhuur (P.M.) Middelen: 3000 euro	€ 3.000 +P.M.
Uitrol: overige onderdelen uitwerken	September – 2014 – 2015 en verder	Afhankelijk van keuzes, inschatting 60 uur projectteam 80 uur communicatieadviseurs Of inhuur (P.M) Middelen: 3000 euro	€ 3.000 +P.M.

Kosten zijn uren voor de deelnemende partijen van de Meierij en het projectteam. Voor uitwerking en verwerking gegevens en opstellen van communicatieplan zoeken naar externe inhuur vanuit gezamenlijke bijdrage gemeenten.

7. Organisatie

Gemeente Vught is trekker en stelt de overige leden op de hoogte tijdens het reguliere ambtelijke samenwerkingsoverleg. Tussentijds vindt overleg plaats tussen de werkgroepleden, afhankelijk van de noodzaak. Alle ambtelijke werkgroepleden koppelen op het beslismoment terug met hun eigen bestuurder. Richting de bestuurlijke stuurgroep vindt de communicatie plaats via de voorzitter van het ambtelijk overleg. Informatie stellen we zo veel mogelijk beschikbaar via viadesk.nl en waterrestaurant.nl en rioned.org.

8. Kwaliteit en Risico's

Communicatie is vaak niet urgent. Hierdoor heeft het vaak geen prioriteit en blijft het ontwikkelen van goede middelen liggen. Echter: Het tijdig ontwikkelen van goede middelen bespaart op de lange termijn geld door bv minder onderhoudskosten, minder vertraging bij projecten, betere werking zuivering enz. Deze besparingen zijn moeilijk kwantificeerbaar. Om daadwerkelijk goede middelen te kunnen ontwikkelen is vooraf instemming van en draagvlak bij de deelnemende partijen noodzakelijk, om voldoende tijdsinvestering te garanderen. De raming van dit concept-stuk heb ik bij voorbaat ruim genomen om een keuze af te dwingen voor verdere ontwikkeling.

9. Raakvlak met andere projecten/vastgesteld beleid

We zien de volgende raakvlakken:

- Gezamenlijke planvorming GRP
- Communicatie calamiteiten, separaat plan van aanpak
- Beleid voor afval/ milieu/ vergunningen

10. Overige opmerkingen

Daar waar mogelijk niet alleen samenwerken in de Meierij, maar ook met Rioned, VNG e.d.

De bijdrage van dit gerecht aan de doelstellingen uit het Bestuursakkoord Water:

Kosten	0
Kwaliteit	+
Kracht	+